Професійна підготовка фахівців фізичної культури та спорту

УДК 371. 134

Микола Божик

Професійно-прикладна фізична підготовка як ефективна умова формування готовності майбутніх учителів-предметників до професійної діяльності

Кременецький обласний гуманітарно-педагогічний інститут імені Тараса Шевченка (м. Кременець)

Постановка наукової проблеми та її значення. Однією з необхідних умов модернізації системи освіти є підвищення професійного рівня педагогів і формування педагогічного корпусу відповідно до запитів сучасного життя.

Важлива роль у професійній підготовці педагогічних кадрів належить фізичному вихованню, що забезпечує високу працездатність і творче довголіття, можливість професійно працювати без психофізичних перевантажень.

Фізичне виховання у вищих навчальних закладах є невід'ємною частиною освіти. Від якості організації й проведення занять зі студентами залежить рівень їхньої фізичної підготовленості та здоров'я, а також ставлення до фізичної культури після закінчення вищих навчальних закладів [2; 4].

Сьогоднішня організація фізичного виховання у вищих навчальних закладах педагогічного профілю недостатньо ефективна для підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я й інтересу значної кількості студентів до занять фізичними вправами.

На думку Т. Ю. Круцевич, студентська молодь байдуже ставиться до змісту обов'язкових фізкультурних занять [4]. Це свідчить про термінові потреби розробки нових науково обґрунтованих шляхів удосконалення організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Створення та впровадження системи державних стандартів вищої освіти вимагають подальшого вдосконалення й пошуку нових методів оцінювання успішності студентів педагогічного профілю у вищих навчальних закладах.

Важливою стороною підготовки вчителя до безпосереднього виконання своїх обов'язків на високому рівні є професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП), у процесі якої успішно формується вміння застосовувати потенціал фізичної культури в майбутній професійній діяльності (Р. Т. Раєвський, 2005; С. А. Полієвський, 2004; Ж. К. Холодов, В. С. Кузнєцов, 2002; О. Е. Коломійцева, 2006).

Актуальність упровадження програми з фізичного виховання для майбутніх учителів-предметників зумовлюється соціальним замовленням сучасного суспільства на всебічно розвинуту гармонійну особистість фахівця, яка має високий рівень здоров'я, необхідну фізкультурну освіту та фізичну підготовленість, спроможну до фізичного вдосконалення, щоб відповідати вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики [7]. Це ставить перед науковцями нові завдання щодо наукового обґрунтування й упровадження специфічної для кожної спеціальності професійно-прикладної фізичної підготовки, яка забезпечуватиме набуття студентом фонду рухових умінь і навичок, що визначають психофізичну готовність випускників вищого закладу освіти до життєдіяльності та обраної професії.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми виявив, що проблемою професійно-прикладної фізичної підготовки студентів педагогічних спеціальностей займалися вітчизняні й закордонні науковці, а саме: М. Я. Віленський, Р. С. Сафіна, В. І. Ільїніч, О. П. Внукова, Н. І. Щербак, А. І. Драчук, І. Б. Верблюдова, О. Е. Коломійцева, І. П. Чабан, А. В. Огнистий, А. П. Дяченко, Д. Н. Платонов, Л. В. Кожевникова, П. Шмигов, І. Косоверова та ін.

© Божик М., 2013

Потреба в розробці сучасних науково-методичних підходів до організації професійно-прикладної фізичної підготовки студентів-педагогів є досить важливою й актуальною проблемою, що потребує більшого висвітлення та дасть змогу значно підвищити ефективність професійної діяльності вчителя.

Завдання дослідження:

1) з'ясувати та проаналізувати сучасний стан проблеми в теорії й освітній практиці;

2) розробити оцінки методичного компонента системи професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх учителів-предметників;

3) експериментально перевірити ефективність методичного компонента системи професійно-прикладної фізичної підготовки вчителів до педагогічної діяльності.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Важливе місце у формуванні особистості сучасного фахівця та розвитку його потенційних можливостей до рівня професійно важливих здібностей посідають фізична культура й спорт, а саме професійно-прикладна фізична підготовка, яка повинна ефективно сприяти оволодінню й досягненню високого рівня готовності до високопродуктивної трудової діяльності [5; 6].

Професійно-прикладна фізична підготовка у вищих навчальних закладах є одним з основних завдань фізичного виховання студентів: вона покликана озброювати їх теоретичними знаннями, виховувати фізичні та спеціальні якості, розвивати рухові навички, які забезпечують фізичну й психологічну готовність до майбутньої професійної діяльності [5]. Тому ППФП найбільш суттєво втілює один із найважливіших принципів педагогічної системи – принцип органічного зв'язку фізичного виховання з практикою трудової діяльності.

Реалізація ППФП у системі фізичного виховання студентів педагогічного профілю може ефективно здійснюватися лише за умови відповідного програмно-нормативного забезпечення.

У навчальній програмі з фізичного виховання [7] наголошується, що одним із головних критеріїв ефективності фізичного виховання випускників є знання основ ППФП й уміння їх застосовувати на практиці.

На жаль, як показали наші спостереження, практика фізичного виховання майбутніх фахівців не сприяє покращенню їхніх фізичних кондицій та професійних компетенцій. Цьому, крім іншого, не сприяє й зміст чинних навчальних програм, кількість академічних занять із фізичного виховання та організація самостійної роботи, що, зі свого боку, вимагає значного покращення й удосконалення професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх учителів-предметників.

Визначення ефективності розробленої системи професійно-прикладної фізичної підготовки вчителів (методичний компонент) здійснювалася за допомогою перевірки у формувальному педагогічному експерименті рівня готовності, а зокрема методичної готовності, у контрольній та експериментальній групах упродовж трьох навчальних років (2009–2012 рр.).

Сутність *методичного компонента* професійно-прикладної фізичної підготовки полягає в умінні майбутніх учителів-предметників реалізовувати збуті знання, уміння та навички під час майбутньої професійної діяльності. Цей компонент підготовки реалізується під час академічних занять і в ході навчальної й пропедевтичної практики [3].

Усі вміння, якими повинен володіти педагог, щоб ефективно виконувати професійну діяльність, можна поділити на чотири групи:

1) організаційно-управлінські, за допомогою яких учитель організовує та здійснює власне фізичне вдосконалення через спортивно-масову та фізкультурно-оздоровчу роботу;

2) професійно-педагогічні – характеризуються вмінням учителя виконувати спеціальні рухові дії, спрямовані на покращення фізичних кондицій, а також зацікавлення педагога в досягненні кінцевого запланованого результату – належного рівня здоров'я та фізичної продуктивності;

3) спортивні, що характеризуються вмінням виконувати вправи, які забезпечуватимуть розвиток фізичних якостей чи окремих м'язів і м'язових груп.

4) прикладні. Сюди належать інші вміння, пов'язані з розвитком фізичних якостей та покращенням здоров'я.

Нами розроблені рівні й критерії оцінки методичного компонента професійно-прикладної фізичної підготовленості майбутніх учителів-предметників.

Високий рівень характеризується ґрунтовними теоретико-методичними знаннями й уміннями з фізичного виховання (методика ровитку фізичних якостей), вільним, творчим та варіативним оперуванням цими знаннями в процесі практичної діяльності. Майбутні вчителі-предметники вільно володіють методичними вміннями й навичками на високому рівні, можуть творчо використовувати їх у

процесі власного фізичного вдосконалення, доцільно застосовують навчально-освітні прийоми відповідно до кожної конкретної ситуації. Студентів, середня успішність яких складала 55–100 % від максимально можливого, віднесено до високого рівня.

Середній рівень передбачає володіння студентами теоретичним матеріалом із фізичного виховання відповідно до вимог, які висуває навчальна програма; уміння вільно застосовувати набуті знання на практиці при виконанні типових, стандартних навчальних завдань у типових ситуаціях; володіння практично всіма необхідними методичними вміннями та спеціальними прийомами, що стосуються власного фізичного вдосконаналення й покращення продуктивності праці. Особливістю середнього рівня є те, що студенти володіють лише окремими елементами методики фізичного виховання. Студентів, середня успішність яких складала 36–54 % від максимально можливого, віднесено до середнього рівня.

Низький рівень відрізнявся такими особливостями. У студентів була базова теоретична підготовка, простежувалися суттєві прогалини в знаннях, що стосувалися покращення й збереженні рівня власного здоров'я. Вони володіли окремими поняттями без змоги об'єднати їх у цілісну систему та могли застосовувати набуті знання на практиці лише з допомогою викладача. Спостерігалася слабка практична й методична підготовленість. Осіб, середня успішність яких складала 0–35 % від максимально можливого, віднесено до низького рівня.

Студенти контрольної групи навчалися за традиційною програмою з фізичного виховання [7]. Експериментальна група з першого курсу розпочала навчання відповідно до створеної нами навчальної програми з професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх учителів-предметників.

Результати впровадження розробленої системи професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх педагогів виявили її перевагу над традиційною підготовкою, про що свідчать показники їхньої методичної готовності.

Зокрема, контроль за рівнем методичної готовності в контрольних групах здійснювався під час практичних занять із фізичного виховання. Перевірка рівня практичної готовності в студентів експериментальних груп проводилася згідно з вимогами [1] та за експериментальною навчальною програмою з фізичного виховання для вчителів-предметників.

Що стосується методичного компонента (табл. 1), то серед першокурсників виявлено такий розподіл за рівнями готовності. У контрольній групі 18,6 % студентів мали високий рівень, 62,8 % – середній, 18,6 % – низький. В експериментальній групі значна частина студентів (85,4 %) опинилася на високому рівні методичної готовності, 12,5 % – на середньому й лише 2,1 % – на низькому рівні. На другому році навчання 37,5 % студентів контрольної групи мали високий рівень, 50 % – середній та 12,5 % – низький. Із групи, яка навчалася за експериментальною програмою, 71,1 % мали високий рівень методичної готовності, 28 % – середній. Із низьким рівнем студентів цієї групи виявлено не було. У контрольній групі третього курсу найбільше студентів (43,6 %) із середнім рівнем методичної готовності, 35,9 % – із низьким і лише 20,5 – із високим.

Таблиця 1

Середні відсоткові показники методичної готовності студентів-педагогів, %

Рівень	I курс		II курс		III курс	
	КГ (n=43)	ЕГ (n=48)	КГ (n=40)	ЕГ (n=45)	КГ (n=39)	ЕГ (n=45)
Високий	18,6	85,4	37,5	71,1	20,5	93,3
Середній	62,8	12,5	50	28,9	43,6	6,7
Низький	18,6	2,1	12,5	0	35,9	0

В експериментальній групі практично всі студенти (93,3 %) мали високий рівень готовності, решта (6,7 %) – середній. Із низьким рівнем нікого виявлено не було.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Порівняння результатів між контрольними та експериментальними групами дає змогу зробити висновок про те, що створена експериментальна програма допомагає краще підготувати майбутніх учителів до професійної діяльності. Зміни, що відбулися під впливом експериментальної методики, указують на ефективність упровадження в навчально-виховний процес підготовки майбутніх учителів-предметників розробленої системи професійно-прикладної фізичної підготовки.

Список використаної літератури

1. Бабанский Ю. К. Педагогика : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / Ю. К. Бабанский. – М. : Просвещение, 1998. – 479 с.

2. Драчук А. І. Оптимізація фізичного виховання студентів вищих закладів освіти гуманітарного профілю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фізичного виховання та спорту : спец. 24.00.02 – «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення / А. І. Драчук. – Львів, 2001. – 20 с.
3. Кулюткин Ю. В. Проблемы гуманизации. Новое осмысление старых проблем / Ю. В. Кулюткин. – СПб., 1997. – 52 с.
4. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання / Т. Ю. Круцевич. – К. : Олім. л-ра, 2003. – С. 354–360, С. 365, 371.
5. Маляр Е. І. Розвиток професійно важливих якостей студентів спеціальності «Оподаткування» засобами футболу : дис... . канд. наук з фіз. вих. і спорту : 24.00.02. / Е. І. Маляр. – Львів, 2009. – 232 с.
6. Мудрий І. Б. Аспекти професійно-прикладної фізичної підготовки студентів музичних закладів освіти / І. Б. Мудрий // Молода спортивна наука України : електронний зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. № 11. – Т.1.
7. Фізичне виховання : навч. прогр. для вищ. навч. закл. України І–ІІ, ІІІ–ІV рівнів акредитації. – К., 2003.

Анотації

У статті розглянуто потребу в розробці сучасних науково-методичних підходів до організації професійно-прикладної фізичної підготовки студентів-педагогів. Указано, що однією зі сторін підготовки вчителя до безпосереднього виконання своїх обов'язків на високому рівні є професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП). Основними завданнями дослідження є оцінка методичного компонента системи професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх учителів- предметників та експериментальна перевірка ефективності розробленої системи професійно-прикладної фізичної підготовки вчителів до педагогічної діяльності. Порівняння результатів між контрольними та експериментальними групами дає підставу для висновку про те, що створена нами експериментальна програма допоможе краще підготувати майбутніх учителів до професійної діяльності. Доведено, що зміни, які відбулися під впливом експериментальної методики, указують на ефективність упровадження в навчально-виховний процес підготовки майбутніх учителів-предметників розробленої нами системи професійно-прикладної фізичної підготовки.

Ключові слова: *учитель-предметник, фізичне виховання, професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП), навчальна програма.*

Николай Божик. Профессионально-прикладная физическая подготовка как эффективное условие формирования готовности будущих учителей-предметников к профессиональной деятельности. *В статье рассматривается потребность в разработке современных научно-методических подходов к организации профессионально-прикладной физической подготовки студентов-педагогов. Указывается, что одной из сторон подготовки учителя к непосредственному выполнению своих обязанностей на высоком уровне есть профессионально-прикладная физическая подготовка (ППФП). Основными заданиями исследования являются оценка методического компонента системы профессионально-прикладной физической подготовки будущих учителей - предметников и экспериментальная проверка эффективности разработанной системы профессионально-прикладной физической подготовки учителей к педагогической деятельности. Сравнение результатов между контрольными и экспериментальными группами позволяет сделать вывод о том, что созданная нами экспериментальная программа поможет лучше подготовить будущих учителей к профессиональной деятельности. Доказано, что изменения, которые состоялись под воздействием экспериментальной методики, указывают на эффективность внедрения в учебно-воспитательный процесс подготовки будущих учителей-предметников разработанной нами системы профессионально-прикладной физической подготовки учителей-предметников.*

Ключевые слова: *учитель-предметник, физическое воспитание, профессионально-прикладная физическая подготовка (ППФП), система, учебная программа.*

Mykola Bozhyk. Professionally Applied Physical Training As an Effective Condition of Formation of Future Teachers to Professional Activity. *The article deals with the need of development of modern scientific methodological approaches towards organization of professionally applied physical training of students-pedagogues. One of the important aspects of teacher's preparation for carrying out his duties on high level is professionally applied physical training (PAPT). The main task of this research is to rate methodological component of the system of professionally applied physical training of future teachers and experimental control of techers for pedagogical activity. Comparison of the results of control and experimental groups helped us to conclude that the created experimental program can better prepare teachers for their professional activity. Changes that occurred under influence of the experimental methodology show us the effectiveness of implementation into educational process of future teachers of this developed system of professionally applied physical training of teachers.*

Key words: *techer, physical education, professionally applied physical preparation, system, educational program.*

УДК 378.011.3-051:796

Юрій Драгнєв

Аналіз результатів експериментальної роботи з упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Луганськ)

Постановка наукової проблеми та її значення. Модернізація вищої фізкультурної освіти в Україні показує, що призначення інформаційно-освітнього простору характеризується тим, що потрібно створювати механізм забезпечення відповідного розвитку системи безперервної освіти майбутнього вчителя фізичної культури в інформаційному суспільстві. Урахування умов інформаційно-освітнього простору відповідно до концептуальних засад розвитку інформаційного суспільства дає змогу забезпечити досягнення високої якості вищої фізкультурної освіти, а також підвищити конкурентоспроможність та професійну мобільність. Визначення теоретико-методологічних основ розробки педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору для нашого дослідження стало підставою стосовно організації експериментального впровадження педагогічної системи в контексті проведення педагогічного експерименту. Основним методом дослідження результатів упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору в практику університетської освіти був педагогічний експеримент.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Орієнтиром щодо застосування системного підходу в процесі аналізу результатів експериментальної роботи з упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору ми виокремили дисертації, у яких розглянуто системний підхід таких учених, як Т. Дмитренко, І. Каньковський А. Кудрявцев, Т. Лобанова, Ш. Магомедов, С. Омаров, В. Попов та ін. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

Зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Стаття виконана в руслі досліджуваної в Інституті фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка теми «Теорія і методика застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і основ здоров'я в умовах неперервної освіти» (Державний реєстраційний номер – 0110U000756).

Завдання дослідження – проаналізувати результати експериментальної роботи з упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Розв'язуючи одне з основних завдань дослідження, на формувальному етапі впроваджено в практику професійної підготовки педагогічну систему професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору в три етапи. Метою першого було забезпечення майбутніх учителів фізичної культури системою знань стосовно проблем професійного розвитку в умовах інформаційно-освітнього простору й інформатизації освіти; вищої фізкультурної освіти в контексті модернізації системи фізичного виховання та застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури. Другий етап передбачав озброєння теоретичною інформацією, практичними уміннями й навичками підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності із застуванням комп'ютера під час проходження педагогічної (виробничої) практики. Також на цьому етапі зосереджено увагу на самостійній роботі майбутнього вчителя фізичної культури, яка виступає одним із головних складників освітнього процесу у вищій фізкультурній освіті. Третій етап передбачав вивчення вищої фізкультурної освіти в контексті модернізації системи фізичного виховання й застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури; впливу концептуальних засад розвитку інформаційного суспільства на професійний розвиток майбутнього вчителя фізичної культури.

У процесі реалізації теоретичних засад педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору на першому етапі виокремлено дисципліни, на яких ми частково реалізували ідеї нашого дослідження. Для більш детального ознайомлення розроблено та впроваджено в практику професійної підготовки два спецкурси: «Про-

© Драгнєв Ю., 2013

фесійний розвиток особистості в інформаційно-освітньому просторі», «Інформатизація вищої фізкультурної освіти». Послідовне успішне засвоєння студентами нової інформації, яка подавалася на спецкурсах, відбувалося за рахунок використання особистісно орієнтованих технологій (діалогічні лекції, лекція-бесіда, лекція-дискусія, проблемна лекція) та особистісно орієнтованих тренінгових технологій (тренінг рефлексивності й особистісно зорієнтований тренінг). Доцільним на цьому етапі було створення сайту «Сучасний учитель фізичної культури: професійний розвиток і самореалізація в інформаційному суспільстві» з метою формування потреби в майбутніх учителів фізичної культури в переусвідомленні фахової підготовки відповідно до європейських і світових стандартів освіти. На другому етапі ми озброювали майбутніх учителів фізичної культури теоретичною інформацією, практичними вміннями та навичками до професійної діяльності із застуванням комп'ютера під час проходження педагогічної (виробничої) практики, а також приділили увагу самостійній роботі, яка була одним із головних складових освітнього процесу у вищій фізкультурній освіті. У процесі дослідження ми встановили, що самостійна робота майбутнього вчителя фізичної культури виступає одним із головних складників навчального процесу у ВНЗ. На третьому етапі, під час реалізації визначених нами теоретичних положень вищої фізкультурної освіти в контексті модернізації системи фізичного виховання та застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури, упроваджено в практику професійної підготовки два спецкурси: «Комп'ютерні технології у професійній діяльності вчителя фізичної культури» й «Інформаційні технології в фізичній культурі». Успішне засвоєння студентами ідей нашого дослідження в процесі впровадження спецкурсів відбувалося за рахунок застосування активних та інтерактивних методів навчання («Круглий стіл», «Дебати», аналіз професійних ситуацій та діалогічні лекції, аналіз соціально-професійних ситуацій на уроці фізичної культури й у позанавчальній діяльності з урахуванням застосування інформаційних технологій).

Дослідно-експериментальна робота проводилася протягом 2009–2014 рр. У ній виділено три етапи – дослідно-пошуковий (2009–2010 рр.), діагностичний (2010–2011 рр.), експериментальний (2011–2014 рр.).

На дослідно-пошуковому етапі (2009–2010 рр.) ми вивчали вітчизняний і зарубіжний досвід стосовно розробленості досліджуваної проблеми професійного розвитку, вищої фізкультурної освіти та професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури; визначили підходи до побудови концепції педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору; розробили концепцію; сформулювали робочу гіпотезу; визначили об'єкт, предмет, мету й завдання дослідження.

На діагностичному етапі (2010–2011 рр.) ми розробили програму дослідно-експериментальної роботи; визначили критерії, показники та рівні професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору; провели констатувальний етап педагогічного експерименту, систематизували отримані емпіричні дані; розробили методику проведення формувального етапу педагогічного експерименту.

На експериментальному етапі (2011–2014 рр.) здійснили експериментальну перевірку гіпотези дослідження; апробували розроблену педагогічну систему професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору; здійснили статистичну обробку експериментальних даних; систематизували наукові результати у вигляді монографії й докторської дисертації.

Результати зіставлення сформованості компетенцій у майбутнього вчителя фізичної культури відповідно до рівнів професійного розвитку подано в табл. 1.

Таблиця 1

Зіставлення сформованості компетенцій у майбутнього вчителя фізичної культури відповідно до рівнів професійного розвитку

№ з/п	Компетенції	Етапи експерименту	Студенти спеціальності «Фізичне виховання» (групи експерименту)	Рівні професійного розвитку, %		
				низький	середній	високий
1	*Соціально-особистісні*	Констатувальний	КГ	76,7	19,0	4,3
		Формувальний	КГ	76,3	19,0	4,7
		Констатувальний	ЕГ	75,6	19,2	5,2
		Формувальний	ЕГ	27,6	57,2	15,2

Закінчення таблиці 1

2	*Інструментальні*	Констатувальний	КГ	56,9	34,8	8,3
		Формувальний	КГ	56,6	34,8	8,6
		Констатувальний	ЕГ	68,4	24,2	7,4
		Формувальний	ЕГ	13,4	70,0	16,6
3	*Загально-професійні особистісні*	Констатувальний	КГ	61,7	25,5	12,8
		Формувальний	КГ	61,8	25,6	12,6
		Констатувальний	ЕГ	74,6	21,4	4,0
		Формувальний	ЕГ	14,6	65,4	24,0
4	*Спеціалізовано-професійні*	Констатувальний	КГ	67,9	26,8	5,3
		Формувальний	КГ	67,6	26,8	5,6
		Констатувальний	ЕГ	62,4	29,2	8,4
		Формувальний	ЕГ	23,4	55,0	21,6

Результати дослідно-експериментальної роботи з упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору за рівнями професійного розвитку подано в табл. 2.

Таблиця 2

Результати дослідно-експериментальної роботи з упровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору за критеріями та рівнями професійного розвитку

№ з/п	**Критерій**	**Етапи експерименту**	**Студенти спеціальності «Фізичне виховання» (групи експерименту)**	**Рівні професійного розвитку, %**		
				низький	**середній**	**високий**
1	Професійна майстерність	Констатувальний	КГ	70,6	23,4	6,0
			ЕГ	71,4	22,4	6,2
		Формувальний	КГ	70,5	23,5	6,0
			ЕГ	21,4	52,4	26,2
2	Інформаційна компетентність	Констатувальний	КГ	67,4	27,5	5,1
			ЕГ	65,2	29,0	5,8
		Формувальний	КГ	67,2	27,7	5,1
			ЕГ	35,2	49,0	15,8
3	Інформаційна культура	Констатувальний	КГ	77,4	16,4	6,2
			ЕГ	76,4	17,3	6,3
		Формувальний	КГ	77,2	16,5	6,3
			ЕГ	26,4	52,3	21,3

На підставі отриманих результатів, статистично доведеної різниці, їх аналізу за критеріями, показниками та рівнями ми можемо констатувати, що вищезазначене є підставою для підтвердження високої ефективності створеної педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Підбиваючи підсумки ефективності проведеного дослідження за критеріями, показниками та рівнями, ми проаналізували результати впровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору. Отримані результати дають можливість стверджувати, що саме створення авторської педагогічної системи значно впливає на професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури та забезпечує високий рівень їхньої професійної готовності до професійної діяльності в умовах інформаційно-освітнього простору.

Список використаної літератури

1. Дмитриенко Т. И. Системный подход как основа конструирования учебного процесса в профессиональной подготовке будущих специалистов в вузе : дис.... канд. пед. наук : 13.00.08 / Дмитриенко Татьяна Ивановна. – Ставрополь, 2006. – 181 с.
2. Каньковський І. С. Педагогічна система підготовки фахівця / І. С. Каньковський // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. – Вип. 28–29. – Х. : УІПА, 2010. – С. 215–221.
3. Кудрявцев А. В. Основные положения системного подхода [Электронний ресурс] / А. В. Кудрявцев. – Режим доступа : http://www.hr-portal.ru/article/ osnovnye-polozheniya-sistemnogo-podkhoda
4. Лобанова Т. Д. Системний підхід у формуванні комунікативно-мовної компетенції студентів немовних вищих навчальних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Т. Д. Лобанова. – Одеса, 2009. – 29 с.
5. Магомедов Ш. А. Системный подход в конструировании содержания подготовки будущего педагога профессионального обучения: на примере специализации «Информатизация образования» : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Магомедов Шамиль Абдулмажидович. – Махачкала, 2009. – 200 с.
6. Омаров С. К. Системный подход как методологическая основа исследования проблемы качества образования [Электронный ресурс] / С. К. Омаров. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/ 10_NPE_2008/Pedagogica/29791.doc.htm
7. Попов В. В. Программирование учебно-исследовательской деятельности студентов на основе элементов системного подхода : дис.... канд. пед. наук : 13.00.08 / Попов Владимир Валерьевич. – Ставрополь, 2003. – 173 с.

Анотації

Проведене дослідження за критеріями, показниками та рівнями професійного розвитку показало, що впровадження педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору має позитивні результати. Визначення теоретико-методологічних основ розробки педагогічної системи професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору та отримані наукові дані дають можливість стверджувати, що саме створення авторської педагогічної системи значно впливає на професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури та забезпечує високий рівень їхньої професійної готовності до професійної діяльності в умовах інформаційно-освітнього простору.

Ключові слова: *аналіз результатів, експериментальна робота, професійний розвиток, майбутні вчителі фізичної культури.*

Юрий Драгнев. Анализ результатов экспериментальной работы по внедрению педагогической системы профессионального развития будущего учителя физической культуры в условиях информационно-образовательного пространства. *Проведенное исследование по критериям, показателям и уровням профессионального развития показало, что внедрение педагогической системы профессионального развития будущего учителя физической культуры в условиях информационно-образовательного пространства имеет положительные результаты. Определение теоретико-методологических основ разработки педагогической системы профессионального развития будущего учителя физической культуры в условиях информационно-образовательного пространства и полученные научные данные дают возможность утверждать, что именно создание авторской педагогической системы значительно влияет на профессиональную подготовку будущих учителей физической культуры и обеспечивает высокий уровень их профессиональной готовности к профессиональной деятельности в условиях информационно-образовательного пространства.*

Ключевые слова: *анализ результатов, экспериментальная работа, профессиональное развитие, будущие учителя физической культуры.*

Yuriy Dragnyev. Analysis of the Results of Experimental Work on Implementation of Pedagogical System of Professional Progress of Future Physical Culture Teacher Under Conditions of Informational and Educational Domain. *The rearch according to criteria and level of professional development has shown that implementation of pedagogical system of professional progress of future physical culture teacher under conditions of informational and educational domain has positive results. Defining of theoretico-methodological basics of development of pedagogical system of professional progress of future physical culture teacher under conditions of informational and educational domains and received scientific resultus let us state that creation of author's prdagogical system influences professional preparation of future physical culture teachers and ensures their professional readiness for professional activity under condition of informational and educational domain.*

Key words: *results analysis, experimental work, professional progress, future physical education teachers.*